

SODBA BUNČIČ ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

Pritožba št. 42852/02)

SODBA

STRASBOURG

24. januar 2008

Ta sodba bo postala dokončna pod pogoji iz drugega odstavka 44. člena Konvencije. Mogoče je, da bo na njej opravljena uredniška redakcija.

V zadevi Bunčič zoper Sloveniji
je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretja sekcija) v senatu, ki
so ga sestavljali:
Corneliu Bîrsan, predsednik senata,
Boštjan M. Zupančič,
Elisabet Fura-Sandström,
Egbert Myjer,
David Thór Björgvinsson,
Ineta Ziemele,
Isabelle Berro-Lefèvre, sodniki,
in Stanley Naismith, namestnik sodnega tajnika,
po posvetovanju za zaprtimi vrati 4. januarja 2008
izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 42852/02) proti Republiki Sloveniji, ki jo je pri Sodišču na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: Konvencija) 28. novembra 2002 vložila slovenska državljanka gospa Marija Bunčič (v nadaljevanju: pritožnica).
2. Slovensko vlado (v nadaljevanju: Vlada) je zastopal njen zastopnik gospod L. Bembič, generalni državni pravobranilec.
3. Pritožnica je med drugim zatrjevala, da je bilo trajanje postopka pred domačimi sodišči predolgo in v nasprotju s prvim odstavkom 6.

člena Konvencije. Navajala je tudi pomanjkanje učinkovitega domačega pravnega sredstva v zvezi s predolgim trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).

4. Dne 28. septembra 2006 je Sodišče odločilo, da o pritožbi glede dolgega trajanja postopka in glede pomanjkanja učinkovitih pravnih sredstev v zvezi s tem obvesti Vlado. V skladu s tretjim odstavkom 29. člena Konvencije je odločilo, da hkrati odloči o sprejemljivosti in utemeljenosti pritožbe.

DEJSTVA

I. OKOLIŠČINE ZADEVE

5. Pritožnica je bila rojena leta 1949 in živi v Portorožu.

6. Leta 1984 se je pritožnica poškodovala v prometni nesreči, ki jo je povzročil uslužbenec podjetja TOP Portorož, ki se je kasneje preimenovalo v Podjetje pralnica in čistilnica Lucija (v nadaljevanju: podjetje Lucija). Pritožnica naj bi po prometni nesreči trpela zaradi duševne bolezni.

7. Dne 15. aprila 1988 je pritožnica vložila tožbo proti podjetju Lucija pri Temeljnem sodišču v Kopru in zahtevala odškodnino za nastalo škodo

8. Dne 28. junija 1994 je za Slovenijo začela veljati Konvencija. Do takrat je sodišče razpisalo štiri naroke za glavno obravnavo. Vsaj dva od njih sta bila preložena zaradi pritožnice.

9. Narok za glavno obravnavo 7. julija 1994 je bil preložen na 15. julij 1994 zaradi poskusa strank, da bi dosegle izvensodno poravnavo. Ker do poravnave ni prišlo, je sodišče 15. julija 1994 opravilo narok in določilo sodnega izvedenca medicinske stroke, da bi ugotovil obseg, v katerem je pritožničina bolezen posledica poškodb, ki jih je utrpela v prometni nesreči.

10. Dne 24. oktobra 1994 je sodni izvedenec obvestil sodišče, da je pritožnica odklonila pregled.

11. Narok za glavno obravnavo, razpisan za 25. november 1994, je bil preklican na pritožničin predlog.

12. Po reformi slovenskega sodnega sistema je preimenovano Okrožno sodišče v Kopru opravilo narok za glavno obravnavo 25. septembra 1995. Narok je bil, kot to izhaja iz zapisnika, preložen, saj je pritožničin mož stalno motil njegov potek.

13. Dne 27. septembra 1995 je pritožnica zahtevala izločitev sodnika.

28. novembra 1995 je predsednik Okrožnega sodišča v Kopru

zahtevo zavrnil kot očitno neutemeljeno.

14. Narok za glavno obravnavo, razpisan za 22. december 1995, je bil na pritožničin predlog preložen na 22. januar 1996.

15. Dne 10. januarja 1996 je pritožnica na Vrhovno sodišče vložila vlogo – »pritožbo«, v kateri je navajala, da Okrožno sodišče v Kopru vodi postopek nezakonito. 15. januarja 1996 je Okrožno sodišče v Kopru pritožnici svetovalo, naj si pridobi odvetnika, ki jo bo zastopal namesto njenega moža. 18. januarja 1996 je pritožničin mož sodišče obvestil, da se pritožnica nadaljnjih narokov ne bo udeleževala, vse dokler Vrhovno sodišče ne odloči od njeni vlogi. 15. aprila 1996 je Vrhovno sodišče vlogo, ki jo je štel za zahtevo za izločitev sodnika, poslalo na Okrožno sodišče v Kopru. 17. junija 1996 je predsednik tega sodišča zahtevo kot očitno neutemeljeno zavrnil.

16. V vmesnem času, 22. januarja 1996, je Okrožno sodišče v Kopru opravilo narok za glavno obravnavo. Ker se na narok ni zglasila nobena od strank, je sodišče sprejelo sklep o mirovanju postopka. Sodišče je pritožnici večkrat poskušalo vročiti sklep z navadno pošto, ki se je vračala z oznako »odpotovala«, in prek sodnega vročevalca. Sklep je bil pritožnici končno vročen 10. aprila 1997.

17. Dne 10. junija 1997 je sodišče ugodilo pritožničinemu predlogu za nadaljevanje postopka. Podjetje Lucija se je pritožilo, kopija pritožbe pa je bila po vsaj dveh neuspešnih poskusih vročanja pritožnici vročena 25. avgusta 1997. 23. decembra 1997 je Višje sodišče v Kopru zavrnilo pritožbo. Sklep je bil pritožnici vročen 29. januarja 1998.

18. Dne 9. februarja 1998 je sodišče opravilo narok za glavno obravnavo in odločilo, da bo določilo novega sodnega izvedenca medicinske stroke.

19. Dne 14. februarja in 26. februarja 1998 je pritožnica vložila dve pripravljalni vlogi.

20. Dne 16. junija 1998 je sodni izvedenec predložil svoje mnenje.

21. Dne 28. julija 1998 je sodišče izdalo sklep o odmeri nagrade za izvedenca. Po pritožničini pritožbi je Višje sodišče v Kopru sklep razveljavilo, Okrožno sodišče v Kopru pa je 21. junija 1999 izdalo nov sklep.

22. Dne 28. septembra 1999 je pritožnica, ki jo je takrat prvič zastopal odvetnik, vložila pripravljalno vlogo, v kateri je modificirala in razširila svoj zahtevk.

23. Naroka za glavno obravnavo, razpisana za 19. oktober 1999 in 18. oktober 2000, sta bila preklicana, prvi zaradi napredovanja sodnika na višje sodišče, drugi pa na zahtevo pritožnice.

24. V vmesnem času, 28. oktobra 1999, je sodišče od Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije pridobilo podatke o pritožničinem stanju.

25. Narok za glavno obravnavo 8. decembra 2000 je bil preložen na 17. januar 2001 zaradi pritožničinega predloga za sklenitev izvensodne poravnave v zadevi. Do sklenitve izvensodne poravnave očitno ni prišlo.
26. Dne 3. januarja 2001 je pritožnica zahtevala, naj sodišče na narok povabi njenega moža.
27. Dne 8. januarja 2001 je pritožnica vložila pripravljalno vlogo.
28. Dne 17. januarja 2001 je bil opravljen narok za glavno obravnavo.
29. Dne 29. januarja 2001 je pritožnica obvestila sodišče, da je svojemu pooblaščenцу preklicala pooblastilo. Poleg tega je zahtevala izločitev sodnika. Predsednik Okrožnega sodišča v Kopru je zahtevo kot neutemeljeno zavrnil 1. februarja 2001.
30. Od petih narokov za glavno obravnavo, razpisanih med 16. marcem 2001 in 16. novembrom 2001, sta bila dva preklicana na pritožničino zahtevo, ker pritožnici ali njenemu možu ni bilo mogoče vročiti vabila na narok.
31. Dne 13. decembra 2001 je sodišče opravilo narok za glavno obravnavo, vendar se kljub prejemu vabila nobena od strank nanj ni zglasila. Zato je sodišče izdalo sklep o mirovanju postopka.
32. Dne 18. decembra 2001 se je podjetje Lucija pritožilo z navedbo, da bi sodišče moralo izdati sklep o ustavitvi postopka. Kopija pritožbe je bila pritožnici vročena 24. januarja 2002.
33. Dne 3. septembra 2003 je Višje sodišče v Kopru razveljavilo odločitev sodišča prve stopnje in vrnilo zadevo sodišču prve stopnje v novo odločanje.
34. Dne 18. septembra 2003 je Okrožno sodišče v Kopru izdalo nov sklep, tokrat o ustavitvi postopka (gl. odstavka 37 in 38 spodaj). Sklep je postal pravnomočen 7. novembra 2003.

II. UPOŠTEVNO DOMAČE PRAVO

1. Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja

35. Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja (Ur. list RS, št. 49/2006) se uporablja od 1. januarja 2007. Po 1. in 2. členu zakona je pravica do sojenja brez nepotrebnega odlašanja zagotovljena stranki v sodnem postopku, udeležencu po zakonu, ki ureja nepravdni postopek, in oškodovancu v kazenskem postopku.
36. 25. člen določa naslednjo prehodno določbo v zvezi s pritožbami, ki so že bile vložene na Sodišču:

25. člen - Pravično zadoščenje za škodo, nastalo pred začetkom uporabe tega zakona

»(1) Glede zadeve, v kateri je kršitev pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja že prenehala, pa je stranka pred začetkom uporabe tega zakona že vložila zahtevo za pravično zadoščenje na mednarodno sodišče, Državno pravobranilstvo v štirih mesecih po prejemu zadeve v postopek poravnave od mednarodnega sodišča predlaga stranki poravnavo glede višine pravičnega zadoščenja. Stranka je dolžna Državnemu pravobranilstvu posredovati predlog za poravnavo v dveh mesecih po prejemu predloga Državnega pravobranilstva. Državno pravobranilstvo je dolžno odločiti o predlogu čimprej, najpozneje pa v štirih mesecih. ...

(2) Če predlogu za poravnavo iz prvega odstavka tega člena ni ugodeno ali če Državno pravobranilstvo in stranka ne dosežeta sporazuma v štirih mesecih od vložitve predloga stranke, lahko stranka vloži tožbo na pristojno sodišče Republike Slovenije po tem zakonu. Stranka lahko vloži tožbo v šestih mesecih po prejemu odgovora Državnega pravobranilstva, da njenemu predlogu iz prejšnjega odstavka ni ugodeno, oziroma po poteku roka, ki je v prejšnjem odstavku določen za odločitev Državnega pravobranilstva za sklenitev poravnave. Za postopek pred sodiščem se ne glede na vrsto ali višino zahtevka uporabljajo določbe zakona o pravnem postopku o sporu majhne vrednosti.«

2. Zakon o pravnem postopku

37. V skladu 216. členu Zakona o pravnem postopku (Ur. list SFRJ, št. 4-37/77) sodišče ugotovi mirovanje postopka med drugim tudi v primeru, ko nobena od strank ne pride na narok. Stranka v postopku lahko predlaga, naj se postopek nadaljuje, ko pretečejo trije meseci od dneva, ko je nastalo mirovanje, ne pa kasneje kot štiri mesece od tega dne (217. člen). 216. člen določa tudi, da se v primeru, če so v istem postopku ponovno izpolnjeni pogoji za mirovanje, šteje, da je tožba umaknjena.

38. Enake določbe je najti v 209. in 210. členu Zakona o pravnem postopku (Ur. list RS, št. 83/2001), ki je 14. julija 1999 nadomestil stari Zakon o pravnem postopku.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA (KAR ZADEVA TRAJANJE POSTOPKA) IN 13. ČLENA KONVENCIJE

39. Pritožnica se je pritožila zaradi nerazumno dolgega trajanja postopka. Sklicevala se je na prvi odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče.«

40. Vsebinsko je pritožnica nadalje navajala, da pravna sredstva, ki so v Sloveniji na voljo glede nerazumno dolgih sodnih postopkov, niso učinkovita.

13. člen Konvencije določa:

»Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

41. Vlada se je sklicevala na to, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva, zlasti po tem, ko se je 1. januarja 2007 začel uporabljati Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja (v nadaljevanju: zakon iz leta 2006).

42. Pritožnica je tej navedbi oporekala in trdila, da domača pravna sredstva niso učinkovita.

43. Sodišče ugotavlja, da se 25. člen zakona iz leta 2006 izrecno nanaša na postopke pred mednarodnimi sodišči in da zagotavlja pravna sredstva v domačih postopkih, ki so se končali pred 1. januarjem 2007. Vendar pa je Sodišče v sodbi v zadevi Grzinčič ugotovilo, da pogoji, predpisani v tem členu, niso izpolnjeni v primeru pritožb, ki se nanašajo na zaključene postopke, o katerih je bila slovenska Vlada obveščena pred 1. januarjem 2007, tako kot je to v obravnavanem primeru (gl. Grzinčič proti Sloveniji, št. 26867/02, odstavek 67, 3. maj 2007).

44. Sodišče zato ugotavlja, da je ta del obravnavane pritožbe podoben relevantnemu delu sodbe v zadevi Grzinčič (navedena zgoraj, odstavek 68), v kateri je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanju notranjih pravnih sredstev, saj je ugotovilo, da pravna sredstva, ki jih je imel pritožnik na voljo, niso bila učinkovita.

45. Sodišče ugotavlja, da Vlada ni predložila nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od ustaljene sodne prakse.

46. Sodišče nadalje ugotavlja, da ta del pritožbe ni očitno neutemeljen v smislu tretjega odstavka 35. člena Konvencije. Prav tako ni nedopusten iz katerega koli drugega razloga. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B. Utemeljenost zadeve

1. Prvi odstavek 6. člena

a) Obdobje, ki ga je treba upoštevati

47. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 28. junija 1994, na dan, ko je za Slovenijo začela veljati Konvencija. Vendar pa bo Sodišče za oceno razumnosti trajanja zadevnega obdobja upoštevalo stanje postopka na dan 28. junij 1994 (gl. med drugim Humen proti Poljski [VS], št. 26614/95, odstavek 59, 15. oktober 1999).

48. Upoštevno obdobje se je končalo 7. novembra 2003, na dan, ko je postal pravnomočen sklep Okrožnega sodišča v Kopru. Trajalo je torej približno devet let in štiri mesece. V tem času so bile odločitve sprejete na dveh juridičnih stopnjah, enkrat pa je bila zadeva vrnjena v ponovno odločanje.

b) Uporabljeni kriteriji

49. Razumnost trajanja postopka je treba ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika (gl. med drugim Frydlender proti Franciji [VS], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

50. Vlada je trdila, da je bila zadeva zelo zapletena, zlasti zaradi postopkovnih zapletov, ki jih je povzročilo pritožnično ravnanje. Nadalje je navajala, da zadeva za pritožnico očitno ni bila posebej pomembna.

51. Sodišče ocenjuje, da vsebina zadeve sama po sebi ni bila posebej težavna, kar zadeva dejansko stanje ali pravo, in ugotavlja, da je mogoče zadevo, o kateri se je v postopku odločalo, načeloma šteti kot posebej pomembno za pritožnico. Kar zadeva pritožnično vedenje, na katerega se sklicuje Vlada, Sodišče ocenjuje, da je treba to vprašanje posebej oceniti (gl. odstavke 54 do 59 spodaj).

52. Po navedbah Vlade je do zamud prišlo zaradi pritožničnih številnih zahtev za preložitev narokov in izločitev sodnikov ter predlogov za sklenitev izvensodne poravnave. Predvsem je sodišče v

številnih primerih neuspešno skušalo vročiti pritožnici svoje odločbe in vabila ter kopije vlog podjetja Lucija. To je povzročilo znatne zamude in imelo za posledico preložitve narokov. Pritožnica je tudi zavrnila zdravniški pregled in se dvakrat ni zglasila na narok za glavno obravnavo. Vlada je tako trdila, da je treba dolgo trajanje postopka pripisati izključno pritožnici in nikakor sodiščem, ki so pri obravnavanju njene zadeve izkazala veliko skrbnost.

53. Pritožnica je tem argumentom oporekala in poudarila, da so sodne oblasti ovirale postopek. Prvič, sodišče je naroke namerno razpisovalo na dneve, ko je bil pritožničin pooblaščenec odsoten.

Drugič, tri leta je sodišče pošiljalo svoje odločbe in vabila na napačen naslov, čeprav je bilo o pravem naslovu pravilno obveščeno. In končno, sodne oblasti so pritožničin primer vodile neučinkovito.

54. Sodišče ponovno poudarja, da je samo v primeru tistih zamud, ki jih je mogoče pripisati državi, mogoče ugotoviti, da ni bilo zadoščeno zahtevi po razumnem roku (gl. Ciricosta in Viola proti Italiji, sodba z dne 4. decembra 1995, Serija A št. 337-A, odstavek 28)..

55. V obravnavani zadevi se zdi, da so sodišča odgovorna za določeno zamudo med 25. novembrom 1994 in 25. septembrom 1995 (med dvema narokoma, od katerih pa je bil prvi preložen na pritožničino zahtevo), med 19. oktobrom 1999 in 18. oktobrom 2000 (nadomestitev sodnika) in med 18. decembrom 2001 in 3.

septembrom 2003 (pritožbeni postopek). Poleg tega je trajalo približno enajst mesecev, da je sodišče odločilo o pritožničini pritožbi v zvezi z nagrado za izvedenca, in da je bil po vrnitvi zadeve v novo odločanje o tem izdan nov sklep (gl. odstavek 21 zgoraj).

56. Po povedanem Sodišče ugotavlja, da je za trajanje postopka v obravnavani zadevi bila prvenstveno odgovorna pritožnica. Med postopkom sta ona in njen mož, ki je bil njen pooblaščenec, s številnimi koraki otežila postopek in na ta način izkazala vsaj svoje nesodelovanje, če ne že željo po blokiranju postopka (gl. zadevo Ciricosta in Viola proti Italiji, navedeno zgoraj).

57. V zvezi s tem Sodišče ugotavlja, da sta bila pritožnica in njen mož nedosegljiva na naslovu, ki sta ga, kot to izhaja iz spisa, posredovala sodiščem. To je povzročilo znatne zamude v postopku (gl. odstavke 16, 17 in 30 zgoraj). Pritožničine navedbe, da so oblasti namerno razpisovale naroke na dneve, ko je bil njen pooblaščenec odsoten, in da so bile odločbe sodišča in vabila poslana na napačen naslov, niso podprte z nikakršnimi dokazi.

58. Sodišče nadalje zapaža, da je pritožnica trikrat zahtevala izločitev sodnika, kar je bilo vsakič zavrnjeno kot neutemeljeno (odstavki 13, 15 in 29 zgoraj). Zaradi nje je bil prestavljenih vsaj devet narokov, zlasti pa je zaradi pritožnice dvakrat nastopilo mirovanje postopka, saj se pritožnica kot tožnica v postopku ni zglasila na narok (odstavka

16 in 31 zgoraj)). Končno je zaradi pritožničine odsotnosti na narok za glavno obravnavo, za katero ni predložila nobene opravičljive razlage, sodišče ustavilo postopek na podlagi predpostavke, da je pritožnica umaknila tožbo (odstavki 31, 37 in 38 zgoraj).

59. Za zaključek: čeprav trajanje tovrstnega civilnega postopka devet let in štiri mesece na prvi pogled izgleda nerazumno, je vedenje pritožnice, ki ni izkazala skrbnosti, kot se jo pričakuje od tožeče stranke, privedlo Sodišče do zaključka, da ni prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena Konvencije zaradi trajanja postopka v obravnavani zadevi.

2. 13. člen

60. 13. člen Konvencije zagotavlja vsakomur, ki trdi, da je prišlo do kršitve njegovih s Konvencijo zavarovanih pravic in svoboščin, pravico do »učinkovitega pravnega sredstva pred domačimi oblastmi« (gl. Klass in drugi proti Nemčiji, sodba z dne 6. septembra 1978, Serija A št. 28, str. 29, odstavek 64). Vendar pa 13. člen zahteva sredstvo v domačem pravu samo glede zatrjevanе krivice, ki je iztožljiva v smislu Konvencije (gl. Boyle in Rice proti Združenemu kraljestvu, sodba z dne 27. aprila 1988, Serija A št. 131, str. 23, odstavek 52). Tako je učinek te določbe v tem, da se zahteva obstoj učinkovitega pravnega sredstva za obravnavo vsebine »iztožljivega zahtevka« in za zagotovitev ustrezne odprave kršitve (gl. Kudła proti Poljski [VS], št. 30210/96, odstavek 157, ESČP 2000-XI).

61. Sodišče nadalje ponovno poudarja, da obstoj dejanske kršitve druge določbe Konvencije (»vsebinske« določbe) ni predhodni pogoj za uporabo 13. člena (gl. Klass in drugi, naveden zgoraj, str. 29, odstavek 64). Dejstvo, da pritožničine navedbe v končni fazi niso bile utemeljene, ne preprečuje Sodišču, da bi njen zahtevek ocenilo kot iztožljiv za namene 13. člena Konvencije (gl. Kaya proti Turčiji, sodba z dne 19. februarja 1998, Poročilo o sodbah in sklepih 1998-I, str. 330-31, odstavek 107).

62. V obravnavani zadevi je Sodišče ugotovilo, da je pritožničin zahtevek po prvem odstavku 6. člena dopusten. Tako je torej pritožnica imela »iztožljiv zahtevek«, ne glede na ugotovitev Sodišča, da trajanje postopka pred domačimi sodišči ni kršilo zahteve po »razumnem trajanju«. Posledično je pritožnica tudi imela pravico po 13. členu, da ji domače oblasti zagotovijo pravno sredstvo za ugotovitev, ali je postopek, ki ga je sprožila, trajal pretirano dolgo.

63. Sodišče ugotavlja, da je ugovore in trditve glede učinkovitosti domačih pravnih sredstev, ki jih je predstavila Vlada, zavrnilo že v prejšnjih zadevah (gl. odstavke 41 do 45 zgoraj in zadevo Grzinčič, navedeno zgoraj, odstavka 75 do 76), in ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi prišlo do drugečnega zaključka.

64. Skladno s tem Sodišče meni, da je v obravnavani zadevi prišlo do

kršitve 13. člena zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnica mogla pridobiti odločbo o tem, ali je bilo v njeni zadevi sojeno v razumnem roku, kot to določa prvi odstavek 6. člena.

II. DRUGE ZATRJEVANE KRŠITVE KONVENCIJE

65. Pritožnica se je pritožila, da o njenem zahtevku ni bilo odločeno v »poštenem sojenju« pred »neodvisnim sodiščem«. Po njenih navedbah so sodniki do nje imeli diskriminatoren odnos in so posledično v njeni zadevi izdajali nepravilne odločbe. Pritožnica je nadalje navajala, da so oblasti njenemu pooblaščenцу preprečile učinkovito argumentiranje zadeve.

66. Sklicevala se je na prvi odstavek 6. člena in na 14. člen Konvencije. Prvi v relevantnem delu določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... pravično ... odloča neodvisno in nepristransko z zakonom ustanovljeno sodišče.«

14. člen Konvencije se glasi:

»Uživanje pravic in svoboščin, določenih s to Konvencijo, je zagotovljeno vsem ljudem brez razlikovanja glede na spol, raso, barvo kože, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, narodnostni ali socialni izvor, pripadnost narodni manjšini, lastnino, rojstvo ali kak.ne druge okoli.čine.«

67. Sodišče ponovno poudarja, da lahko v skladu s prvim odstavkom 35. člena Konvencije obravnava zadevo samo, če so bila izčrpana vsa domača pravna sredstva. Sodišče ugotavlja, da se je sporni postopek končal s sklepom sodišča prve stopnje z dne 18. septembra 2003. Ugotavlja, da se pritožnica zoper ta sklep ni pritožila in tako ni izčrpala razpoložljivih domačih pravnih sredstev.

68. V vsakem primeru Sodišče ugotavlja, da pritožnica ni predložila nobenih dokazov v podporo njenih navedb, da je bila v obravnavani zadevi kršena njena pravica do »poštenega sojenja« pred »neodvisnim sodiščem«, sama po sebi ali v povezavi s 14. členom. Zato so te pritožničine pritožbe prav tako očitno neutemeljene v smislu tretjega odstavka 35. člena Konvencije. Zato jih je treba razglasiti kot nedopustne v skladu s četrnim odstavkom 35. člena Konvencije.

III. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

69. 41. člen Konvencije določa:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.«

A. Škoda

70. Pritožnica je zahtevala 11.950.282 tolarjev (približno 50.000 eurov; v nadaljevanju: EUR) za škodo, ki pa je ni specifikirala.

71. Vlada je zahtevku oporekala.

72. Upošteva je ugotovitev, da postopek, v katerem je bila pritožnica stranka, ni bil nerazumno dolg, Sodišče šteje, da ugotovitev kršitve 13. člena Konvencije sama po sebi predstavlja zadostno zadoščenje in zato pritožnici po tej postavki ne dosoja nobene denarne odškodnine.

B. Stroški

73. Pritožnica je zahtevala tudi 300.000 tolarjev (približno 1.250 EUR) za stroške in izdatke. Iz pritožničinih navedb se zdi, da njen zahtev obsega tako stroške, nastale v domačih postopkih, kot tudi tiste, do katerih je prišlo pred Sodiščem.

74. Vlada je zahtevku oporekala.

75. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov le, če dokaže, da so dejansko nastali, da so bili potrebni in da so razumno visoki. Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril zavrača zahtev za povračilo stroškov v domačem postopku in ocenjuje, da je pritožnica, ki je ni zastopal odvetnik, gotovo morala nositi stroške v zvezi s postopkom pred Sodiščem. Sodišče ocenjuje, da ji je v tej zvezi razumno prisoditi znesek 150 EUR (gl. na primer zadevi Bauer proti Sloveniji, št. 75402/01, odstavek 26, 9. marec 2006, in Vidic proti Sloveniji, št. 54836/00, odstavek 31, 3. avgust 2006).

C. Zamudne obresti

76. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. razglša, da je pritožba dopustna v delu, ki se nanaša na trajanje postopka in učinkovitost pravnih sredstev, v preostanku pa nedopustna;
2. razsoja, da ni prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena Konvencije zaradi trajanja postopka;
3. razsoja, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije;
4. razsoja, da ugotovitev kršitve sama po sebi predstavlja zadostno pravično zadoščenje za utrpljeno nepremoženjsko škodo;
5. razsoja
 - (a) da mora tožena država pritožnici v treh mesecih od dne, ko postane po drugem odstavku 44. člena Konvencije sodba dokončna, plačati 150 EUR (sto petdeset eurov) za stroške postopka, zvišano za morebitni davek;
 - (b) da se po izteku navedenih treh mesecev do plačila obračunajo na navedeni znesek linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke;
6. zavrne v preostalem delu pritožničin zahtevek po pravičnem zadoščenju.

Sodba je napisana v angleščini in pisno notificirana 24. januarja 2008 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Stanley Naismith Corneliu Bîrsan

namestnik sodnega tajnika predsednik senata